

WATER+LAND+SCHAP

#verbetering
#kwaliteit
#waterbeheer
#klimaat

Infomoment

Provincie Limburg

VAC Hasselt

Donderdag 16 november 2017

Vlaamse
overheid

Vlaamse
overheid

WATER+LAND+SCHAP

Vlaamse
overheid

WATER+LAND+SCHAP

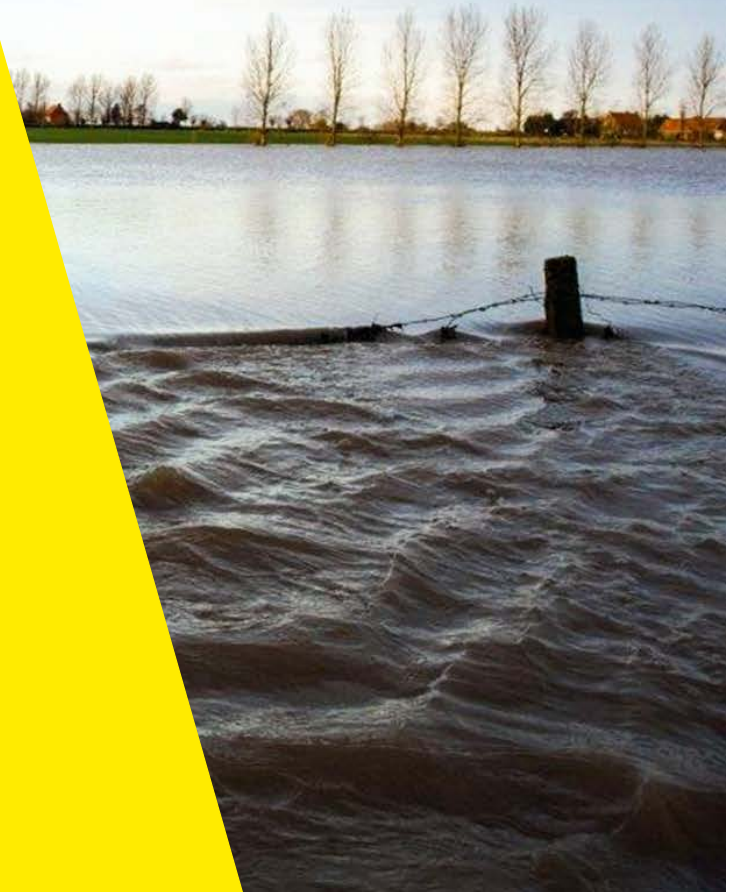

Vlaamse
overheid

Programma Water- Land- Schap

Klimaatrobust agro-waterbeheer

WATER+LAND+SCHAP

Opbouw presentatie

▶ Focus programma?

▶ Inhoud programma?

▶ projectoproep?

▶ Kennis verzamelen?

- ▶ **De FOCUS**
- ▶ **Het DOEL**
- ▶ **Van het PROGRAMMA**

Wat is het doel?

▶ Watergebruik in landbouwgebieden slim combineren met andere wateropgaven

→ Droogtepieken en verlaging grondwater ⇒
verdroging

× ACUUT

× Grote win-win-waarde

→ Overstromingen

× Belangrijke ^problematiek

× Grote win-win-waarde

→ Water- en bodemkwaliteit

× belangrijk in functie van

→ Verdroging; en

→ Halen Europese doelen

▶ Omgevingskwaliteit

→ innovatieve manier waarop de ingrepen moeten
gebeuren

Het programma Water-Land-Schap

- ▶ **Programma =**
 - kennisuitwisseling, uitvoeringsspoor en samenwerking
- ▶ **Programma met aanpak uitwerken**
- ▶ **Ambitie: via bottum up proces de waterproblematiek in landbouwgebieden aanpakken**
- ▶ **In kaart brengen problematiek**
 - Water in relatie tot Landbouw en landSchap
 - × vanuit
 - **beleid en systeem**

Het programma Water-Land-Schap

- ▶ **Aanleiding**

 - resultaten Open Ruimte Platform en Offensief

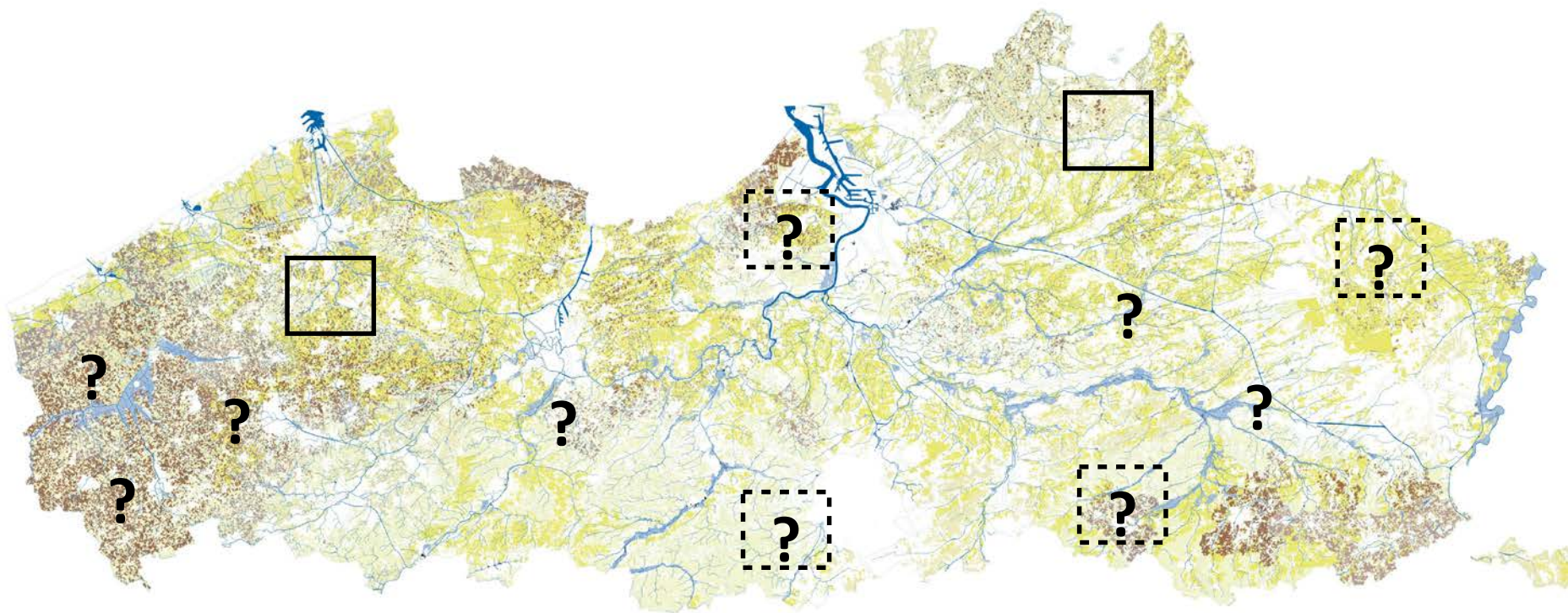
- ▶ **Programmateam**

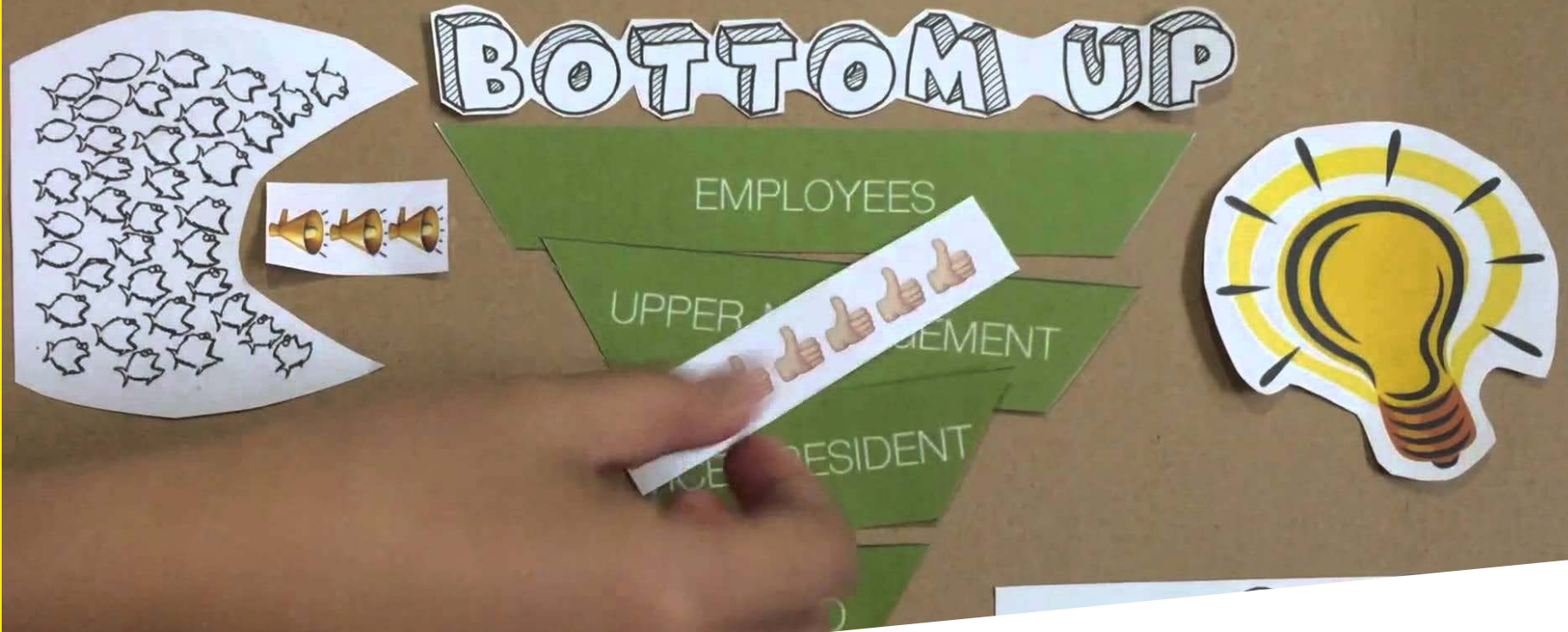
 - VLM, VMM, dept. L&V., VITO, ILVO,
dept. Omgeving, Vlakwa, ANB, Architecture
workroom Brussels

- ▶ **Urgentie in Vlaanderen analyseren**

 - droogte, wateroverlast, kwaliteit, ...

Een programma voor meerdere plekken in Vlaanderen

- ▶ **Waar bestaat het Programma uit?**

Wat houdt het programma Water-Land-Schap in?

- ▶ **In verschillende gebieden in Vlaanderen samenwerken met landbouwers in functie van**
 - **Betere waterkwaliteit**
 - **Betere buffer tegen droogte**
 - **Betere buffer tegen wateroverlast**
 - **Verhogen bodemkwaliteit + aanpak erosie**

- ▶ **Door:**
 - **Proces van onderuit**
 - **Innovatieve maatregelen**
 - **Samenwerken**
 - **Gebiedsgerichte aanpak**
 - × **Omgevingskwaliteit staat centraal!**

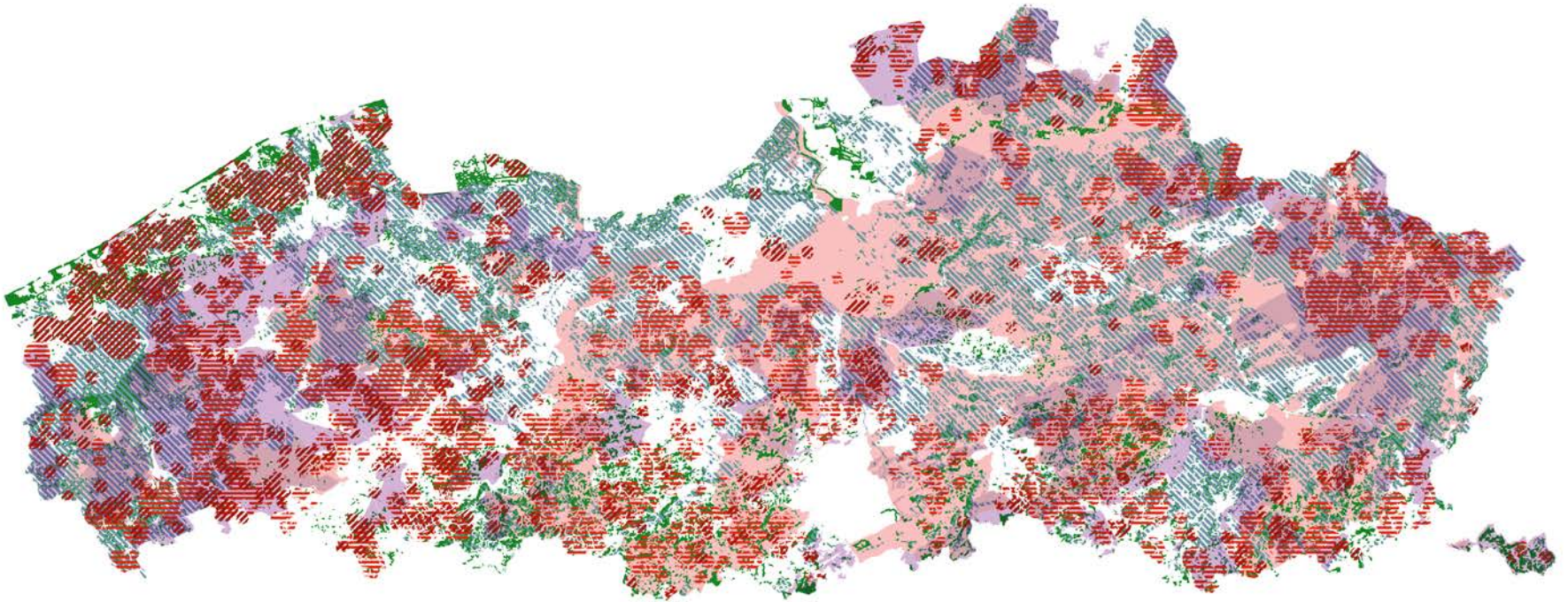
Bepalen urgentie Vlaanderen

▶ Urgentiekaart Beleid =

→ **Samengebrachte Beleidskaarten**

× **waterkwaliteit, waterkwantiteit, waterbehoefte, habitats**

Bepalen urgentie Vlaanderen

- ▶ **Systeem Analysekaarten uitgewerkt:**
 - Kaart landbouw met grootste impact op waterkwaliteit
 - Landbouw met impact op kwantiteit
 - Overstromingskaart
 - Bronbeschermingskaart-landbouw
 - Verdrogingskaart
 - Erosiekaart
 - Verziltingskaart
 - Infiltratiekaart
- ▶ **Samenbrengen in subthema's:**
 - problematiek industriële landbouw,
 - brongebieden,
 - erosie, verzilting,
 - speerpuntgebieden water

Projectoproep

► Uitvoering programma

Waarvoor dient de oproep?

- ▶ **Van onderuit initiatieven verzamelen**
 - Ifv kennen van de noden op terrein
 - Ifv de opmaak van een landinrichtingsplan
- ▶ **Samenwerking tussen initiatiefnemers bevorderen**
 - Ifv indienen en uitwerken van initiatieven
 - Kennisuitwisseling over de problematiek
- ▶ **Programma breed kenbaar maken bij alle betrokkenen**

Onderzoek naar de haalbaarheid Landinrichtingsproject Water-Land-Schap

▶ Stap 1

→ afbakenen relevante gebieden in Vlaanderen: cf kaart

▶ Stap 2

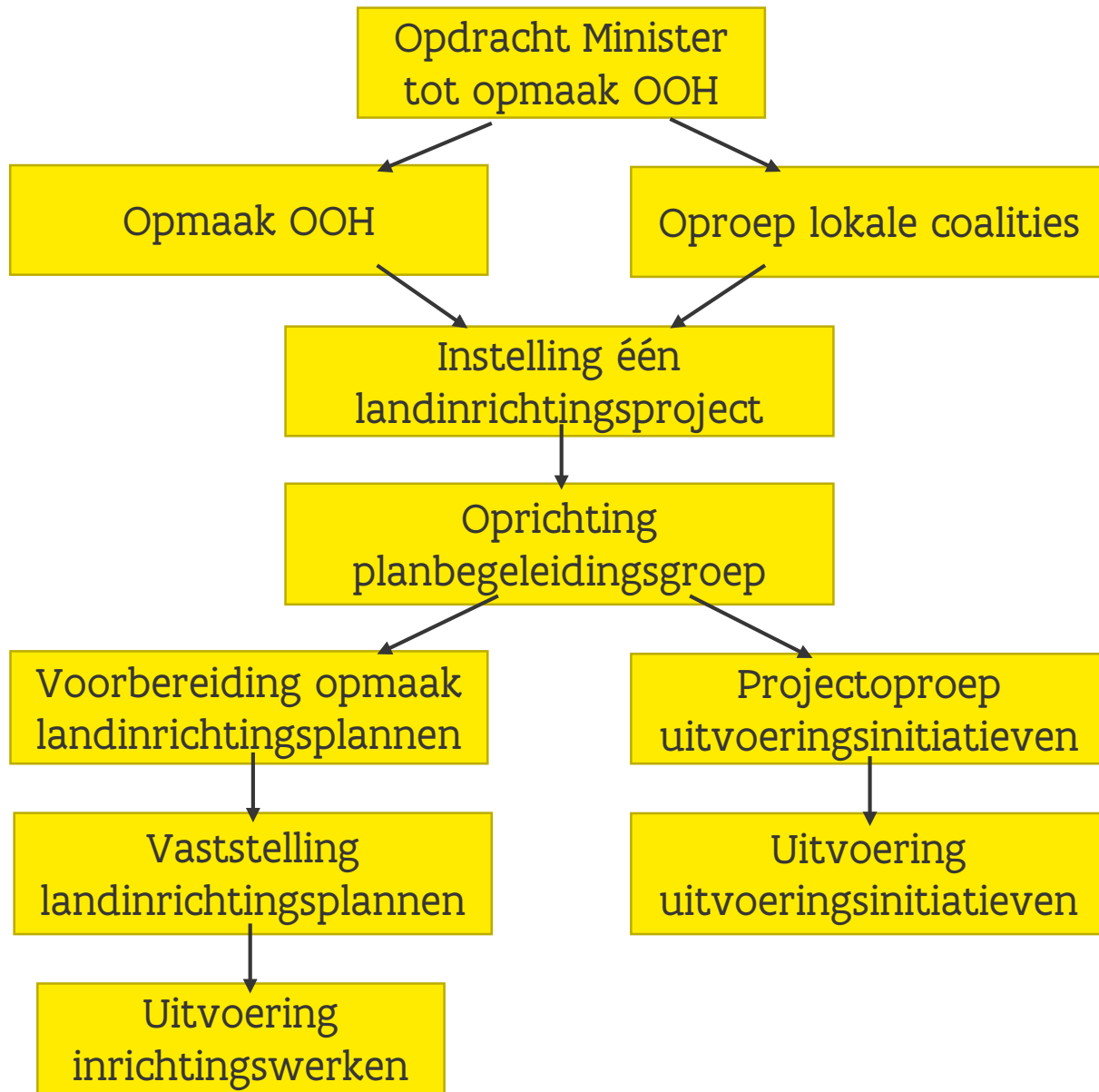
→ voorstellen doelen, perimeter en maximum budget landinrichtingsproject 'Water-Land-Schap' programmamateam

▶ Stap 3

→ oproep naar initiatieven van lokale gebiedscoalities
× vraag naar inrichtingsvoorstellen en partners

▶ Stap 4

→ opstellen landinrichtingsproject
× Uitvoeringsinitiatieven
× Op te maken inrichtingsplannen

Projectoproep – timing

- ▶ **Ifv inhoud landinrichtingsproject:**
 - Bepalen gebied (cfr. kaart/urgentiegebieden)
 - Bepalen problematieken in gebied
 - × **via projectoproep**
 - Bepalen partners
 - × **na projectoproep**
 - **Selecteren ingediende projectvoorstellen: 2018**
 - **Voorstel van project uitschrijven tegen eind 2018**
- ▶ **Goedkeuring Minister: begin 2019**
- ▶ **Start programma: 2019**

Oproep tot initiatieven als deel van Landinrichtingsproject

- ▶ **Oproep gericht naar kandidaten**
 - lancering op 23/10 door minister
- ▶ **Oproep in 2 fasen:**
 - pre-oproep met informatieronde
 - × november-eind februari 2018
 - selectie geschikte coalities
 - × maart 2018 via pitch
 - begeleiding naar projectvoorstel
 - × april-september 2018

Criteria om in aanmerking te komen bij projectoproep

- ▶ **Minstens lokale besturen, waterbeheerders, landbouwers en andere betrokken eigenaars/gebruikers**
 - Tonen betrokken- en bereidheid om
 - × **samenwerking** op te zetten rond het thema in het gebied

- ▶ **Bereidheid om thema **integrerend** te bekijken**
 - water-landbouw-landschap, stedelijk-open ruimte,
 - té veel, té kort aan water, slechte waterkwaliteit,
 - oog voor klimaatverandering

- ▶ **Bestaande werking kunnen aantonen is een pluspunt.**

- ▶ **Project moet inspelen op doelen Water-Land-Schap**
 - Integraal waterbeleid,
 - Omgevingskwaliteit, en
 - Duurzaamheid.

Begeleiding van coalities na oproep

- ▶ Via terugkoppelmomenten en workshops
- ▶ **Gebundelde kennis** in het gebied
 - over watersysteem, klimaatverandering, landschappelijke structuur, natuur, ...
 - van VMM, VLM, ANB, dept. L&V., dept. Omgeving, ILVO, VITO, Vlakwa, waterkwaliteitsgroepen, ...
- ▶ Leerelementen vanuit andere gebieden
- ▶ Ondersteuning van het proces
 - Door een externe facilitator
 - Indien noodzakelijk

Beoogde resultaat van de oproep

Wat doet de gebiedscoalitie?

- ▶ De gebiedscoalitie vindt overeenstemming over
→ lokalisatie en financiering van maatregelen.
- ▶ Noodzakelijke middelen en instrumenten uit het decreet landinrichting
→ motivatie in een **landinrichtingsplan**.
- ▶ Middelen voor studiewerk en kennisondersteuning
→ gericht gevraagd en ingezet.
- ▶ Middelen landinrichting
→ bij voorkeur ingezet voor ingrepen op particuliere gronden.
- ▶ Realisaties op terrein
→ met inzet van **instrumenten** en **subsidies landinrichting**,
→ na goedkeuring van het landinrichtingsplan.

Raming aantal projecten en budget

- ▶ 10-tal gebiedscoalities
- ▶ Budget voor uitvoering
 - 10 keer 500.000 euro,
 - gespreid over de komende 5 à 10 jaar
 - × 2018-2028
 - Totaal 5 milj. euro
- ▶ Budget voor studie
 - maximum 125.000 euro

Oprichten Vlaams kennisteam water

- ▶ Dit in functie van het bijeenbrengen van kennis
- ▶ Rol kennisteam:
 - Samenbrengen kennis water-landbouw-landschap;
 - Stimuleren samenwerking en innovatie;
 - Gebiedgerichte werking van lokale coalities ondersteunen;
 - Adviseren programmateam.
- ▶ VMM, VLM, ANB, dept. L&V., dept. Omgeving, ILVO, VITO, Vlakwa, Provinciale diensten waterlopen, ...
- ▶ Timing
 - team samengesteld
 - × tegen maart 2018

Mogelijke klimaatgerichte uitvoerings- initiatieven

Particulieren

Maatregelen

- ▶ **Gericht op**
 - waterkwaliteit, landschapskwaliteit, bodemkwaliteit;
 - preventie tegen droogte of overstroming.
- ▶ **Kleinschalig of grootschalig**
- ▶ **Experimenteren en innovatie bevorderen**
- ▶ **Lokale mensen uitdagen om met voorstellen te komen**

bergingsbekkens met tappunt *eventueel gezamenlijke*

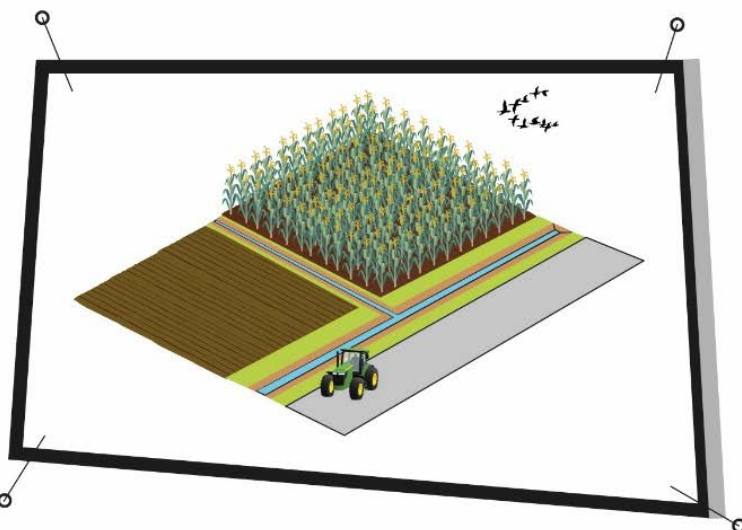
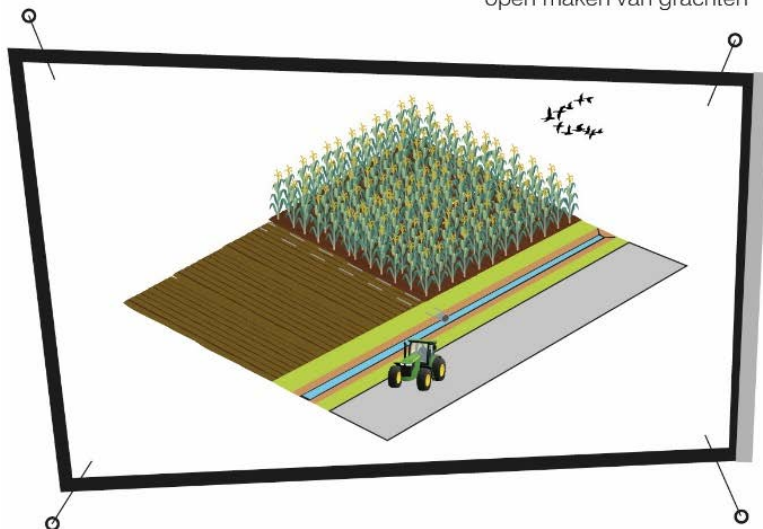

Wadi's met hergebruik

Open beken/grachten

open maken van grachten

► Geraamde kostprijs

→ 35 euro/meter open te maken gracht en verwijderen inbuizing

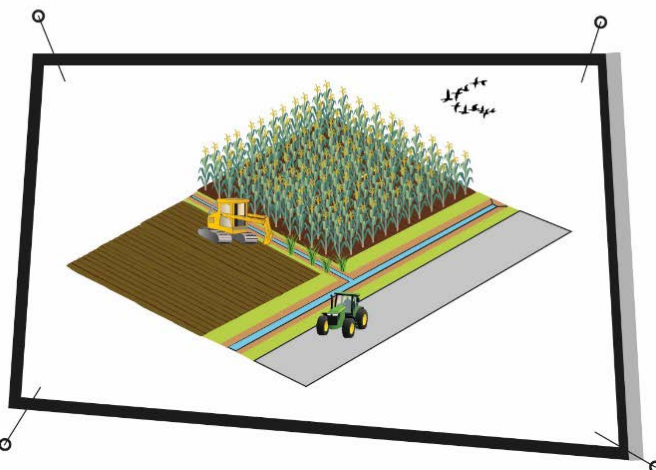
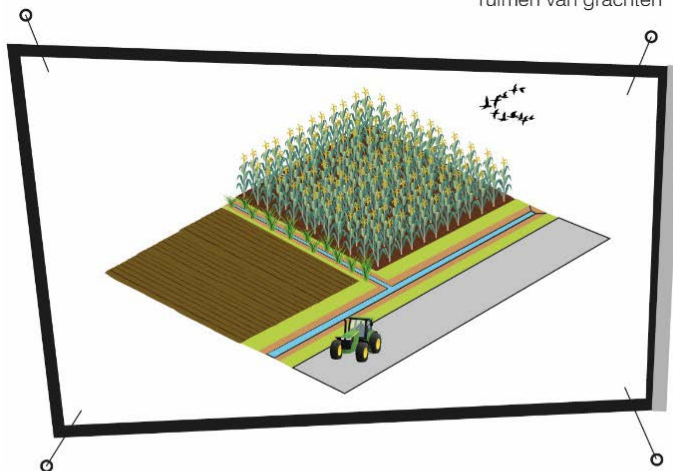

Vla
ov

WATER+LAND+SCHAP

Ruimen van grachten

ruimen van grachten

► Geraamde kostprijs

- €4,2 m te ruimen gracht
- Afhankelijk van aardvervuiling
- × meerprijs tot €60/m te ruimen gracht

Vlaamse
overheid

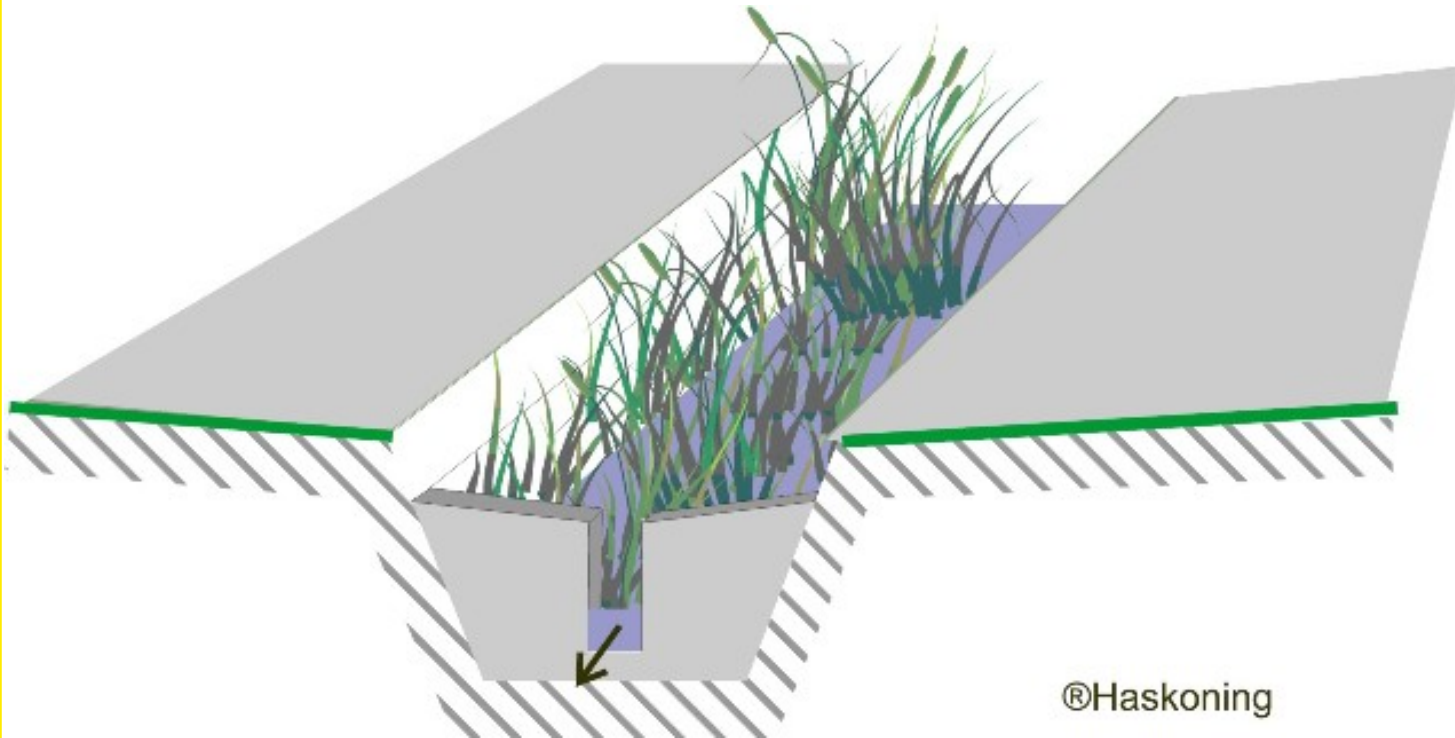
WATER+LAND+SCHAP

Oeverstroken/ dienstovereenkomsten op maat

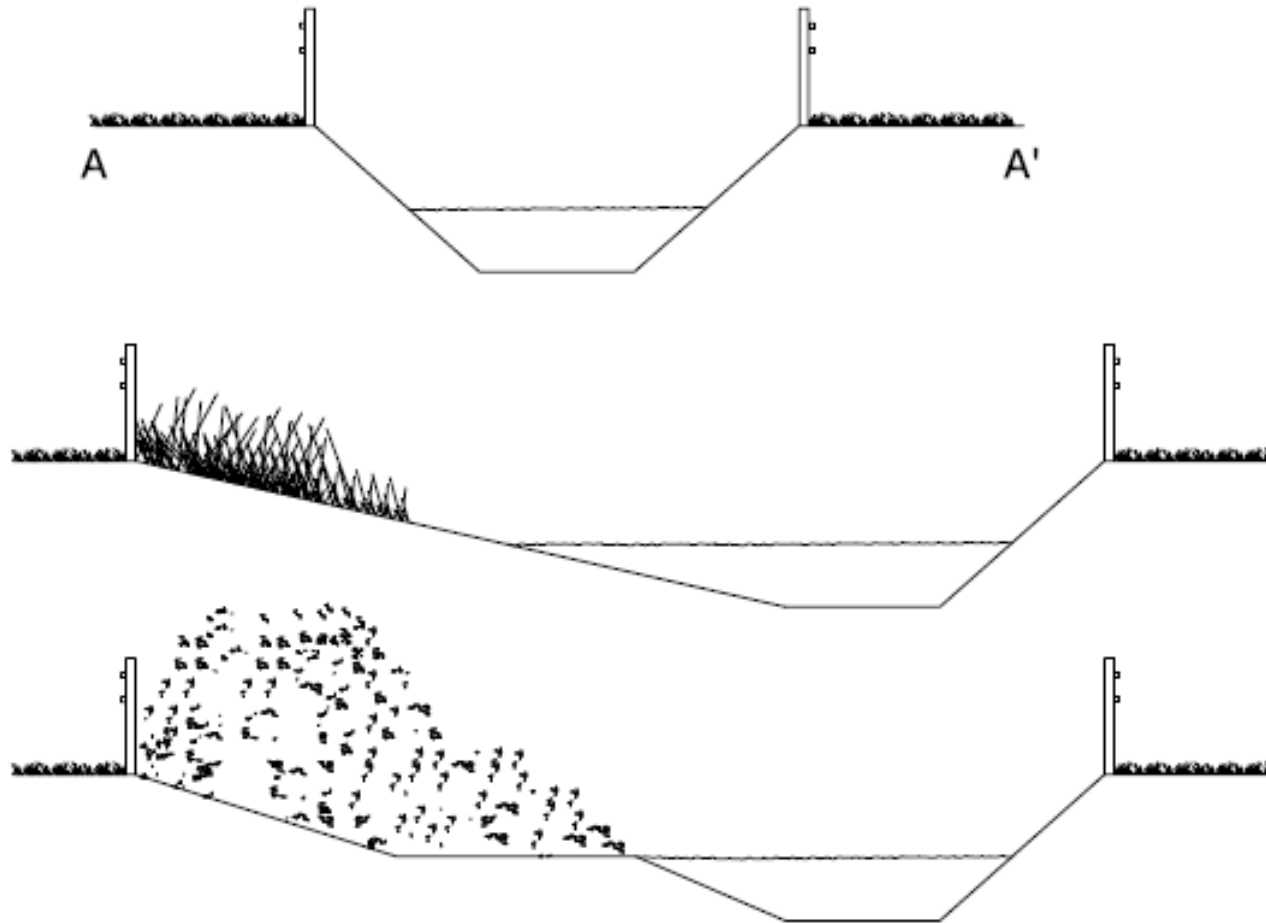
Knijpconstructies en onder water zetten weiland

- ▶ Erfdienstbaarheid
- ▶ Vergoeding

©Haskoning

Profielaanpassing waterloop

Slibvang

Vlaamse
overheid

WATER+LAND+SCHAP

Oeverbescherming

WATER+LAND+SCHAP

Aanpassing drainage *bv. peilgestuurd*

©Bodemkundige Dienst van België

WATER+LAND+SCHAP

©Bodemkundige Dienst van België

Nog andere ideeën? Meer info?

- ▶ **Graag!**
- ▶ **We zoeken naar innovatie en vernieuwing**
- ▶ **We horen graag wat jullie er van vinden!**
- ▶ **Bezoek een van de infostanden**
- ▶ **Spreek met de leden van het programmateam**
- ▶ **Informeer je aan de infostand programma over de spelregels**
- ▶ **Spreek erover met mensen in je omgeving**
- ▶ **Veel succes!**

